

Združenje žrtev okupatorjev
1941-1945 Kranj
Slovenski trg 1, p.p. 12
4000 Kranj

Poštnina plačana
pri pošti 4101 Kranj

»OPTIMIST«

št. 40

2015

PONOVNO VABIMO NA OGLED RAZSTAVE!

V prejšnji številki Optimista smo objavili vabilo na razstavo z naslovom DA SE NE POZABI, katero je postavilo naše Združenje in je na ogled v Kranju v Gradu Khiselstein, Tomšičeva ul. 42, še do 30. septembra 2015.

Ker smo v odprtje te razstave vložili veliko naporov in dela, ponovno vabimo vse, ki si te razstave še niste ogledali, da to storite in nam s tem pokažete, da nas podpirate in sodelujete z nami.

Hvala!

OB IZIDU ŠTIRIDESETE ŠTEVILKE »OPTIMISTA«

Pred vami je 40. št. biltena »OPTIMIST«, kjer vas seznanjamo z nekaj novicami, poročili in obvestili.

Ob tej priliki vas še vedno prosimo, da nam pošljete svoje spomine oz. zgodbe na čase, ko ste svoja mlada leta preživljali kot izgnanci daleč od svojega doma. Čeprav so dogodki že zelo oddaljeni in niso preveč lepi, toda pozabiti se kljub temu ne smejo, pa tudi naši člani in vaši sotrpini te zgodbe radi berejo, saj se v njih vidijo tudi sami. Veseli smo vseh vaših predlogov.

ČLANI ODBOROV ZDRUŽENJA:

<u>Izvršni odbor</u>	<u>Nadzorni odbor</u>	<u>Častno razsodišče</u>
ROVAN FRANC	MIHELIČ ALBINCA	GABRIJEL LOJZKA
KRISTAN TONE	GERJEVIČ DARINKA	SINKOVIČ IVAN
SLADIČ STANE	KNEZ ANTON	KUNČIČ VIDA
MIŠIČ JOŽICA	PODGORŠEK IVAN	ŠUMI OLGA
KATNIK ANA		
ROVTAR STANA		
PIRC JELKA		
GERJEVIČ FRANC		
GUSTINČIČ FRANC		
KARUN JANEZ		
KNEZ JOŽICA		

≈≈≈

OBVESTILO - DELOVNI ČAS in NASLOV SPLETNE STRANI

Pisarna Združenja bo tudi v letu 2015 odprta samo **dvakrat** na teden, in sicer v **PONEDELJEK in SREDO od 9,00 – 12,00 ure.**

Naš spletni naslov je: <http://www.zdruzenje-zrtev.si>

Kdor ima možnost lahko s pridom izkoristi dostop do spletne strani in se informira o našem delu.

≈≈≈

PLAČILO ČLANARINE:

Članarina za leto 2015 še naprej znaša **15,00 €**, kamor je vključen tudi »OPTIMIST«. Lahko se plača v dveh obrokih.

Plačevanje članarine poteka na isti način kot doslej. Kranjčani in okoličani lahko plačajo v pisarni, ostali pa preko transakcijskega računa: 05100-8000057707 ali po poštni nakaznici.

IZVRŠNI ODBOR

ZAHVALA DONATORJEM

Zahvaljujemo se še enkrat vsem tistim, ki so donirali 0,5 % plačane dohodnine (za leto 2014) našemu Združenju.

Obenem se priporočamo že za naprej, da vaši sorodniki, ki predvidevajo, da bodo morali plačati dohodnino, 0,5 % za leto 2015, a še niso prijaviли donacije, da le-to namenijo našemu združenju .

To lahko storijo do konca leta na naslednji način:

Izpolniti je potrebno obrazec, ki ga dobite na najbližji davčni upravi in izpolnjenega oddate ravno tako na davčni upravi.

- v rubriko *Ime oz. naziv upravičenca*, je potrebno napisati: **ZDRUŽENJE ŽRTEV OKUPATORJEV 1941-1945 KRANJ**
- v rubriko *davčna številka upravičenca*, se vpiše: **90541146**
- v rubriko *odstotek (%)* se vpiše **0,5 %**

Za več informacij lahko pokličete na naš telefon 04/2373553 (ponedeljek in sreda od 9.-12. ure), kjer vam bomo z veseljem pomagali.

Z eventuelno donacijo boste pomagali našemu in hkrati tudi vašemu Združenju.

OPOZORILO: Tisti, ki ste donacijo že prijaviли, je ni potrebno še enkrat.

Ker bi razstave radi obogatili še z raznimi predmeti, ki jih morda imate tisti, ki ste bili direktne žrtve, ali pa njihovi mlajši sorodniki, ki so jim ti predmeti ostali. Predvsem gre za fotografije kot naprimer: značilne slike odhoda od doma, transport v zbirne centre, potovanje v Nemčijo ali Srbijo ter fotografije iz zaporov, taborišč in prisilnega dela; dalje predmete kot so: morebitna takratna oblačila, obutev, jedilni pribor, posode in pa seveda kaj takega, kar vi mislite, da bi bilo vredno prikazati.

Vse kar ste pripravljeni pokazati bi fotografirali in nato prikazali kot slikovni material, kdor pa bi bil pripravljen, da se tak predmet pokaže v originalu, bi ga z veseljem začasno sprejeli in nato vrnili. Vsem, ki ste pripravljeni to storiti se že vnaprej zahvaljujemo.

Še enkrat pa prosimo direktne žrtve nacifašizma ali njihove bližnje sorodnike, znance, prijatelje, da nam napišejo zgodbe, doživljanja, razmišljanja o takratnih časih in dogodkih, da jih objavimo v Optimistu, vse z namenom, da se kaj takega nikdar več ne ponovi in ne pozabi.

Razstava DA SE NE POZABI in prireditve

Združenje je že več let načrtovalo razstavo tudi v Kranju. Sicer je bila ta razstava v manjši verziji že enkrat postavljena v MO Kranj, a le za kratek čas. Tako smo sedaj uspeli doseči, da je ta razstava v celoti postavljena v Muzeju v Kranju in to od 16. aprila do konca septembra 2015.

Otvoritev razstave katero je vodil. zgodovinar muzeja Kranj gospod Jože Dežman. je bila 16. aprila 2015.

Otvoritveni govor pa je imel gospod Tone Kristan

in kot gost iz Nürnberga, je bil gospod Eckart Dietzfelbinger,

Glasbeno točko je izvedel učenec glasbene šole Kranj. Gospodu Dietzfelbingerju smo ob tej priliki pokazali tudi novo varianto razstave v muzeju Brestanica, kjer si je ogledal tudi obnovljeni grad in prostore, kjer se bodo v bodoče odvijale razstave v zvezi okupatorjevega terorja v letih 1941 – 1945 na slovenskem ozemlju.

Tukaj je vabilo na razstavo:

**ZDRUŽENJE ŽRTEV
OKUPATORJEV 1941-1945 KRANJ**

**Odprtje razstave
DA SE NE POZABI**
v četrtek, 16. aprila 2015, ob 19. uri v
gradu Khislstein

Letos mineva 70 let od konca druge svetovne vojne. Ob
tej priložnosti Vas vabimo na odprtje razstave
DA SE NE POZABI,
ki so jo pripravili v
Združenju žrtev okupatorjev 1941—1945 Kranj.

Na njej prikazujejo nacistično nasilje nad Slovenci med
II. svetovno vojno in prizadevanja Združenja žrtev
okupatorjev 1941 – 1945 Kranj za
seznanitev nemške javnosti z zgodovinskimi dejstvi.

VLJUDNO VABLJENI

GORENJSKI
MUZEJ

V času razstave smo imeli 6. maja predvajanje dokumentarnega filma »Žrtve vojnega nasilja 1941-1945«, 4. junija pa predavanje z naslovom »Obsojeni na uničenje«, katerega je imel gospd Tone Kristan, kamor ste bili vabljeni tudi člani pa tudi ostali katere ta tematika zanima. Na to predavanje smo povabili tudi učence in dijake kranjskih šol, žal pa odziva ni bilo.

V nadaljevanju vam posredujemo vabilo na to predavanje:

Spoštovani

V okviru razstave DA SE NE POZABI, katero organizira Združenje žrtev okupatorjev 1941-1945 Kranj in bo odprta do konca septembra 2015 v Gorenjskem muzeju v gradu Khislstein, bodo organizirana tudi razna predavanja na temo OBSOJENI NA UNIČENJE.

Da bi o teh časih in dogodkih seznanjali tudi mlajšo populacijo, prosimo vodstva šol, da animirajo svoje dijake oz. učence, še boljše pa, da organizirajo obisk razstave in predavanja, ki bo 4.6.2015, ob 19. uri.

Predavanje ima sledeče teme:

- *kalvarija slovenskega naroda v času okupacije 1941-1945*
- *pregon in aretacije*
- *pomori talcev*
- *koncentracijska taborišča in Slovenci*
- *izgon Slovencev*
- *ukradeni otroci*
- *vrnitev domov*
- *nekaj o odškodninah*

Hvaležni bi bili vodstvom šol za pozitiven odziv.

Več informacij lahko dobite pri Gorenjskem muzeju Kranj – 04 2013954 ali na Združenju žrtev okupatorjev 1941-1945 Kranj – 04 2373553.

Veseli bomo obiska mladih!

*Predsednik
Franc Rován*

Predavanje gospoda Toneta Kristana

RAZPRAVE O VOJNI ODŠKODNINI

V Gorenjskem glasu je bil pred kratkim objavljen članek z naslovom »Odškodnine, ki še kar čakajo«, ki ga je napisal novinar Marko Jenšterle. Od tega članka vam navajamo le del, ki obravnava problematiko poplačila vojne škode, ki je bila povzročena v času druge svetovne vojne in jo je povzročila takratna Nemčija.

V članku piše:

Od vseh držav, ki so jih Nemci okupirali v drugi svetovni vojni, namreč samo Grčiji in Sloveniji niso izplačali vojne odškodnine. Slovenija je pripadala Jugoslaviji, tej pa je bilo po pariškem sporazumu 24. januarja 1946 za vojno škodo, ki ji jo je povzročila Nemčija, priznana 36 milijard dolarjev odškodnine. Tega denarja Jugoslavija ni dobila, saj z Nemčijo nikoli ni sklenila mirovne pogodbe. Rešitve problema se ni lotila tudi nobena od vlad v samostojni Sloveniji, čeprav jih na to vsa leta opozarjajo vsaj člani Društva izgnancev Slovenije 1941-1945. Leta 1994 je državni zbor vlado celo pozval, naj pripravi celovito oceno vojne škode in pripravi zahtevek Slovenije do Nemčije, Italije in Madžarske ter z njimi nadaljuje pogajanja za plačilo vojne odškodnine, a tega sklepa do danes ni realizirala nobena vlada.

Ker naj bi po sukcesijski delitvi Sloveniji pripadlo 16 odstotkov skupnih terjatev, bi iz naslova vojne škode lahko dobili 3,5 milijarde €. Grki v svojih pogajanjih z Nemci ves čas izpostavljajo, da je treba najprej poplačati zgodovinske račune, potem pa današnje.

.....

V zvezi odškodnin pa navajamo še članek gospoda Matjaža Cerovca, ki je bila objavljen v časopisu Delo:

Vlada Republike Slovenije se je odločila, da bo izredno ostro izpostavila zahtevo do ZRN za vojne reparacije, leta 2030, ko bodo že vsi oškodovanci pod rušo. Čehi, Slovaki, Poljaki in še kdo, so to zadevo že zdavnaj rešili, saj se jim ni potrebno klečeplaziti, njihovo gospodarstvo temelji pač na bolj zdravih temeljih.

.....

Naše združenje je že večkrat apeliralo na RTV Slovenijo da vključi v program naš problem poplačila vojne odškodnine, da bi tako o tem seznanili širšo slovensko javnost.

V ta namen smo poslali dopis na oddajo TEDNIK in ga vam v nadaljevanju posredujemo:

JAVNI ZAVOD RTV SLOVENIJA
Uredništvo oddaje TEDNK
Gospod Pirkovič

Spoštovani

Izvršni odbor našega združenja je v februarju 2015 poslal dopis z zahtevo aktualni vladi in vsem poslanskim skupinam, da sedanja vlada začne proceduralni postopek za sprejem zakona o plačilu materialne vojne škode iz druge svetovne vojne, a sedaj ugotavljamo, da se po treh mesecih, kljub naši zahtevi, v tej smeri ni nič zgodilo.

Na to našo zahtevo se je odzvala edino stranka Združena levica tako, da je njena članica Violeta Tomič o tej problematiki postavila vprašanje predsedniku Vlade na zasedanju v parlamentu.

Znano je, da Sloveniji in Grčiji ni bila nikoli plačana vojna odškodnina. Takrat je Slovenija pripadala Jugoslaviji. Tej pa je bila po pariškem sporazumu, 24. januarja 1946, za vojno škodo, ki ji jo je povzročila Nemčija, priznana 36 milijard dolarjev odškodnine. Tega denarja Jugoslavija nikoli ni dobila, saj z Nemčijo nikoli ni sklenila mirovne pogodbe.

Rešitve tega akutnega problema se ni lotila rešiti nobena od vlad v samostojni Sloveniji, čeprav jih na to vsa leta opozarjamo člani ZZO Kranj in tudi Društvo izgnancev Slovenije.

V letu 1994 je državni zbor Vlado celo pozval, naj pripravi oceno vojne škode in zahtevke Slovenije do Nemčije, Italije in Madžarske ter z njimi nadaljuje pogajanja za plačilo vojne odškodnine, a tega sklepa do danes ni realizirala nobena Vlada.

V prilogi vam pošiljamo naš dopis od 25.2.2015 na katerega od Vlade, niti od katere parlamentarne stranke, še do danes nismo dobili nobenega odgovora, kar dokazuje, da s civilno družbo aktualna politika noče sodelovati, čeprav je dr. Miro Cerar v volilni kampaniji obljubljal, da bo sodeloval s civilno družbo.

Zaradi velike gledanosti vaše oddaje Tednik, vas prosimo, da to našo problematiko plačila odškodnin uvrstite v vašo oddajo, da se s problematiko vojne škode iz druge svetovne vojne seznanijo gledalci oddaje Tednik in tako tudi aktualno politično javnost, ki zaradi nepoznavanja in neznanja večkrat razlagajo, da je Jugoslavija dobila škodo plačano. Šele tedaj, ko bo slovenska država izterjala vojno odškodnino za svoje državljane od naslednic okupacijskih držav, bo končana bitka za našo neodvisnost in samostojnost.

Spomniti moramo tudi na to, da nobena vlada v samostojni Sloveniji ni ratificirala osnovne Avstrijsko-Jugoslovanske državne pogodbe, ki bi jo morali ratificirati, saj je ta pogodba temelj vseh pravnih odnosov med državama, katerih naslednica je po osamosvojitvi tudi Slovenija. Eventuelne tozadevne zadržke je nujno javnosti obelodaniti. Mi pa menimo, da zadržkov ni.

Člani Združenja žrtev okupatorjev 1941-1945 Kranj smo pripravljene sodelovati v oddaji Tednik.

S prijaznimi pozdravi

*Predsednik
Franc Rovani*

.....

Glede na naš dopis se je RTV vendarle odzvala in nas obvestila, da bi radi naredili posnetke z našimi člani o problematiki vojnih odškodnin in nam tudi posredovali datum 10.6.2015 - za snemanje prispevkov za oddajo Tednik. Posneli so pričevanja Toneta Kristana, Staneta Sladiča in Franca Rovana.

Kot so nam obljubili, so ta prispevek uvrstili v program 13. julija 2015. V prispevku so bili ob komentarju novinarja, pokazani tudi posnetki, ki so bili narejeni v Kranju. S tem smo dosegli to, da je bilo omogočeno obveščanje javnosti po celi Sloveniji o problematiki poplačila vojne škode, povzročene med 2. svetovno vojno na področju Slovenije.

PRISOSTVOVANJE NA PROSLAVI OB 70. OBLETNICI KONCA 2. SVETOVNE VOJNE

Na povabilo organizatorja proslave katerega je bilo naše Združenje zelo veselo, se je 8 članov združenja udeležilo proslave ob 70. obletnici konca 2. svetovne vojne, ki je bila 8. maja 2015 v Križankah v Ljubljani. Slavnostni govornik je bil dr. Milan Brglez, predsednik Državnega zbora RS. Program je bil zelo pester in zanimiv, organizacija odlična in Križanke so bile polne do zadnjega kotička.

Pogled na polno dvorano ob proslavi

☺ ☺ ☺

ZADNJE NOVICE

Vse, ki prejimate naš bilten »Optimist« prosimo, da obvestijo tudi svoje prijatelje, znance in sorodnike, da imajo možnost spremljanja novic o našem delu tudi preko spletne strani. Tam lahko preberejo vsa tekoča dogajanja in kaj se v združenju dela.

Spletni naslov je: <http://www.zdruzenje-zrtev.si>

Člani in nečlani pa lahko komunicirajo z nami tudi po elektronski pošti, na naslovu: zzokranj@siol.net

Že dalj časa se trudimo, da bi našo razstavo postavili tudi v Kopru. Na veliko zadovoljstvo je sedaj našemu članu – gospodu Francu Gustinčiču uspelo umestiti manjšo verzijo razstave v prostorih Občine Koper. Vse člane, ki ste iz okolice Kopra vabimo, da si razstavo ogledate.

☺ ☺ ☺

OBISKI NAŠIH ČLANOV

S to rubriko smo naleteli na lepo odobravanje naših članov. Posebno pa še pri članih, katere smo obiskali na njihovih domovih, oz. v domovih za starejše, za njihove rojstne

dneve, kar vidite na slikah s srečanj, ki jih pošiljamo tudi njim. Tistim bolj oddaljenim pa pošljemo čestitko po pošti.

V nadaljevanju vam prikazujemo slike zadnjih obiskov naših članov za njihove rojstne dneve:

Aprila 2015 je rojstni dan slavil gospod Bajželj Vinko iz Drulovke. (Se opravičujemo, a žal fotografije s tega obiska nimamo.)

Maja 2015 je praznovala rojstni dan gospa Pavlič Ana Marija iz Kranja

Junija 2015 smo obiskali našo članico gospo Poredoš Ljudmilo iz Kranja

Julija 2015 je rojstni dan praznovala gospa Darinka Veternik iz Stražišča pri Kranju.

Avgusta pa smo se za rojstni dan srečali z gospodom Francem Rovtarjem iz Britofa pri Kranju.

Ponovno pa prosimo vse člane in njihove sorodnike, da nas obveščajo o spremembah naslovov, ter o umrlih članih.

Podatke rabimo za urejanje evidence članov.

Spodaj vam navajamo kateri naši člani so umrli od okt obra do marca 2015, seveda za katere so nam sporočili njihovi sorodniki in znanci.

UMRLI ČLANI V LETU 2015

Kašpar Jože	14.09.1923	Na Kalu 15, Naklo	marec
Pavlin Adolf	31.07.1932	Šempetrska 322, Kranj	marec
Kogej Bogomir	12.01.1921	Dom.star.občanov Preddvor	junij
Katrašnik Franc	13.2.1020	Jamnik 2, Zg. Besnica	junij
Jenkole Valentina	09.02.1922	Mavčiče 3, Mavčiče	junij

☺ ☺ ☺

ZBIRKA SPOMINOV NA IZGNANSTVO

Vsi, ki prejimate našo publikacijo »Optimist« veste, da poleg vseh obvestil in dogodkov, ki so se zgodili v določenem obdobju, na koncu vedno objavimo tudi eno zgodbo ali pesem, ki jo je napisal kdo od naših članov in opisuje doživljanja in zgodbe iz časa izgnanstva in po vrnitvi v domovino.

Teh zgodb smo objavili že kar nekaj, pa verjamemo, da vas je še veliko, ki bi lahko kaj povedali, oz. napisali v zvezi z dogodki in občutji v tistem času. Zato ponovno prosimo, napišite ali pa povejte mlajšim da bodo zapisali te spomine, da se ta polpretekla zgodovina ne bo pozabila, in da bodo naši zanamci seznanjeni s takratnimi dogodki.

Vse do sedaj objavljene zgodbe pa bomo v kratkem natisnili v enem zvezku, ki ga boste tudi prejeli.

☺ ☺ ☺

SPOMINI, KI NAJ SE ZAPIŠEJO IN SE NE SMEJO POZABITI

Svoje spomine je zapisala ga. ANA DOLINAR iz Kranja

Hribovska vas Javorje nad Škofjo loko je moj rojstni kraj. Moj edini in še vedno ljub. Že samo ob besedi Javorje, se mi plepletajo spomini, ki nikoli ne bodo tonili v pozabo. Nekaj od teh spominov bom skušala nanizati na papir. Upam in želim, da se to ohrani, saj verjamem, da jih je mnogo, ki bodo z zanimanjem prebrali.

Bili smo številčna družina in kraljevala je revščina, kot pri večini. Prišel je kruti vojni čas, ki je zaznamoval tudi nas.

Ata in dva starejša brata, čeprav nista imela niti dvajset let, so zaprli v taborišče v Begunje. Sumili so, da so delali za partizane. Seveda so to bili domači izdajalci. Niso pa imeli dovolj dokazov, zato so jih izpustili. Jeseni leta 1942 sta brata dobila poziv za

nemško vojsko. Ata je temu odločno nasprotoval in jima svetoval, če se že morata boriti, naj se raje za svoj narod, ne za tujce. In tako sta oba odšla v partizane.

Januarja, leta 1943, smo bili otroci na peči, oče pa je bral časopis. Mame ni bilo doma. Šla je v Poljane v nabavo. Nenadoma so našo hišo obkolili nemški vojaki. Najprej so nas odpeljali v Goričane v zbirni center. Ko je mama prišla domov, je bila hiša prazna. Čez dva dni je prišla za nami. Ravno nas je še ujela. Z vlakom smo se odpeljali naravnost v Nemčijo. Najmlajši brat Jaka je bil takrat star štiri leta. V enem "logarju" smo bili najdlje. To je deset mesecev, potem pa še na petih lokacijah. Vsega skupaj smo bili v izgnanstvu dve leti in tri mesece.

V Nemčiji je ata pomagal pri nekem kmetu. Glede na vse je bilo kar v redu. Najstarejši trije otroci so morali delati (dva v pekarni), mlajši pa smo hodili v tamkajšnji vrtec. Vedno smo bili pod nadzorom. Mama je bila le pri otrocih. Bilo nas je več družin v enem samem prostoru. Spali smo na pogradih. Le v enem samostanu smo imeli celico samo za sebe, ker je bila majhna. Hvaležni smo bili, ker nas niso ločili, da smo ostali skupaj. Takrat sem imela rosnih enajst let. Tam smo lahko obiskovali cerkev in imeli slovenskega župnika. Seveda pa smo bili bolj lačni kot siti. Lahko si predstavljate, koliko se človek zvečer naje ob malo pudinga.

V aprilu leta 1945 so nam povedali, da gremo lahko domov. Mi smo skakali od veselja, tamkajšnje ženske pa so ob slovesu jokale. S kamionom so nas odpeljali na vlak. Dokler je bila proga v redu, smo se vozili, ko pa je bila uničena, smo nadaljevali peš. Potem spet vlak in peš in tako naprej. Prispeli smo v Slovenijo. Izstopili smo v Otočah, ker se je ata bal izdajalcev. Nekje nad Otočami smo prenočili in se drugi dan peljali do Mlake in pot nadaljevali peš do Javor. Imeli smo zelo malo prtljage tudi zato, ker smo jo spotoma že nekaj odvrgli, da smo lažje hodili. Leta 1945, točno na 1. maja dan, smo bili doma.

Pričakal nas je prazen, popolnoma izropan dom. Kdo je imel prste vmes, nismo vedeli. Bilo je hudo, vendar smo se veselili povratka.

Brat Francelj je pri partizanih umrl. Bil je kurir. Ko je bredel po ledeno mrzli vodo, se je prehladil, zbolel in v nekem "bunkerju" preminil. Pokopali so ga naskrivaj, ob polnoči na javorniškem pokopališču. Drugi brat pa se je živ vrnil domov.

Počasi se je naše življenje normaliziralo, vendar take izkušnje puščajo sledi in posledice. Ko smo odrasli, smo se otroci razkropili in si ustvarili svoje življenje. Brat Jaka je odšel v tujino, kjer živi še danes. Družina se je zmanjšala, nekaj se jih je že poslovilo. Sama sem odšla iz Javor leta 1952 in sedaj živim v Kranju.

Upam, da mi je uspelo opisati tisti čas, ki je resnično zaznamoval vse nas. Nekaj stvari je že zbledelo. Je pa tudi res, otrok dogodke drugače dojema in razmišlja na svoj način. V srcu si želim: "Samo vojne nikar".

